

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Efter at Lov om Rettens Pleje af 11. April 1916 er traadt i Kraft, er den danske Lovgivning paa dette Omraade kommet fuldt ud paa Højde med den tilsvarende tyske, Zivilprozessordnung af 30. Januar 1877 med Tillægslove og Strafprozessordnung af 1. Februar 1877 samt Gerichtsverfassungsgesetz af 27. Januar 1877, og da de to Landes Lovgivninger saavel paa Organisationens som paa Rettergangsmaadens Omraader ikke blot er bygget paa de samme Hovedgrundsætninger, men ogsaa væsentligt har udført disse paa samme Maade, vil dansk Retspleje uden Vanskelighed straks kunne indføres i de til Danmark afstaaede Dele af Sønderjylland. Kun paa et enkelt Omraade indenfor Straffeprocessen frembyder der sig en mere væsentlig Afvigelse. I Følge den tyske Organisationslovs § 25 behandles alle Straffesager ved Underretten (Amtsgericht) under Medvirkning af Meddomsmænd (Schöffen), en Institution, som Retsplejeloven som bekendt ikke har optaget. At dens Bortfald af Befolkningen vil føles som et Savn, tør vel ikke anses for udelukket; at bibeholde den og saaledes paa et fremtrædende Omraade at skabe Partikulærlovgivning for de genvundne Landsdeles Vedkommende turde imidlertid være utilraadeligt, og det maa da være Fremtiden forbeholdt for hele Landet at indføre en lignende Ordning, som jo findes i Norge, og som har fundet fremtrædende Talsmænd herhjemme.

En Sammenligning mellem § 27 i den tyske Retsorganisationslov (Gerichtsverfassungsgesetz) og Retsplejelovens § 687 synes at føre til, at den danske Underrets Virkekreds i Straffesager er mere omfattende end den tyskes; dette er dog mere tilsyneladende, idet Retsplejelovens § 687 b) og c) i de Tilfælde, hvor Forskellen er mest fremtrædende, giver den Sigtede Adgang til at begære Landsretsbehandling. I øvrigt bør det fremhæves, at den danske Straffeprocess i Modsætning til den tyske Strafprozessordnung § 176 hjemler Mulighed for retslig Forundersøgelse ogsaa i Underrets-

sager. Med Hensyn til de enkelte Paragraffer bemærkes:

Til § 1.

At Retten fra den Dag, da Loven træder i Kraft (eller rettere fra den 18. Juni 1920, da dens Bestemmelser sættes i Kraft ved kgl. Anordning), bliver at pleje i Overensstemmelse med dansk Lovgivning, betyder først og fremmest, at alle Retsager, der anlægges, og alle Retshandlinger, der paabegyndes efter dette Tidspunkt, vil være at behandle efter danske Rettergangsregler. Man har imidlertid ment at kunne gaa et Skridt videre, saaledes at man i et vist Omfang lader dansk Retsplejelovgivning komme til Anvendelse ogsaa paa Retsager, som paa Overgangstidspunktet henstaar for de tidligere Domstole og paa Retshandlinger, der var paabegyndte forinden det nævnte Tidspunkt. Dette vil nødvendiggøre en Række af Overgangsbestemmelser, og disse udgør da ogsaa en stor Del af de i § 1 nævnte „Ændringer og Tilføjelser“.

Det vil nu neppe kunne undgaas, at de dømmende Myndigheder saavel i selve Overgangsperioden som ogsaa sidenhen bliver stillede overfor særegne Vanskeligheder, der næsten med Nødvendighed følger af Overgangen fra et Lands Lovgivning til et andets. To saa omfangsrige Proceslovgivninger afviger fra hinanden i mangfoldige Enkeltheder, men dertil kommer de Tilfælde, hvor der bestaar den nøjeste Sammenhæng mellem processuelle og materielle Retsregler, og de første vil være at hente fra den danske, de sidste fra den hidtil gældende Lovgivning. Et Forsøg paa gennem udførlige Enkeltheder at imødegaa disse Vanskeligheder vilde vidtløftiggøre Loven, uden at man dog kunde paaregne, at den virkelig bliver udtømmende, og man har derfor ment at burde foretrække at give Domstolene en almindelig Bemyndigelse til i saadanne Tilfælde at tillæmpe Lovreglen, være sig nu den processuelle eller materielle, dog nærmest den første efter den sidste, i Tillid til, at